

[Borgbjerg.]

jo nemlig Sandheden —, begynder at frygte for deres egen Magtstilling i Befolkningen; de ser, at selv indenfor deres egen Lejr begynder Fredssagen og Fredstanken at vokse i den Grad, at de maa holde sammen paa Tropperne, klemme Hjorden sammen i den snævrere mulige Fold, at ikke den skal sprede sig bort fra deres Favntag. Jeg ser Frygten for den voksende Fredsstemning give sig Udslag i dette Forsøg paa altid at trække paa Skulderen, svække, bortforklare, naar Tællen er om et Skridt i Retning af Freden.

Det ærede Medlem Hr. Bindslev sagde, at det var ikke nye Tanker, disse 19 Præster forkyndte. Nej, det var det ikke. De har ikke opfundet Fredssagen, de har ikke opfundet Afrustningssagen. (*Indenrigsministeren* [Kragh]: De har ikke opfundet noget som helst). Ja, det kan Ministeren jo lade disse Præster selv om. Jeg tror, at der blandt disse 19 Præster er Folk, der ikke behøver at være Genstand for Indenrigsministerens Haan og Spot, de kan vist være lige saa dygtige og have opfundet lige saa meget som han. De bryder sig ikke om at have opfundet Krudtet, men de vil gerne medvirke til, at Krudtet kan blive afskaffet.

Det er ikke nye Tanker, nej, det er gamle Tanker, men jeg ser i disse 19 Præsters Henvendelse til deres Præstekolleger et Tidens Tegn, hvad det ærede Medlem Hr. Bindslev ogsaa gav mig Ret i, at det var — et Tidens Tegn, ikke fordi de er Præster, ikke fordi de er Kristne, ikke fordi de i og for sig er Præster, men fordi det er en Kreds af Folkekirkepræster, Statskirkepræster, der her møder frem — jeg tror, det er første Gang, det finder Sted — og henvender sig til hele den øvrige Kreds af Præster og faar vist nok i hvert Fald 100 med sig — maaske lidt flere, maaske lidt færre, det er ikke det, det kommer an paa — som Talsmænd for Fredssagen, mod Militarisme og mod Rustninger og gør det rent og klart, ikke for nogle Ideer i Almindelighed, men positivt og konkret, idet de siger: Vort Arbejde for Freden maa føre til Afrustning.

Deri ser jeg et virkelig Tidens Tegn, som har sin Betydning. Det, jeg har sagt, er, at naar Kirken i et saadant Spørgsmaal begynder at svinge, saa er det nye i Færd med at sejre. Kirken som Institution, som Statsinstitution har jo i mangfoldige Aar altid staaet sammen med Staten, ogsaa i denne Sag. Statskirkens Præster har jo ikke undset sig for, som Provst Fenger, at gaa ud og døbe et Krigsskib i Kristendommens Navn. Men nu træder 19 Præster op, og snart kommer maaske 100 danske Statskirkepræster og

siger: Dette kan vi ikke være med til. Jeg tror, det er et betydningsfuldt Tidens Tegn. Og jeg tror, at den Form, som Krigen ogsaa antager i vore Dage, gennem Gaskrig, og hvad dermed hænger sammen, naturligvis bidrager til at vække en saadan Opfattelse hos Mennesker — ogsaa hos Statskirkepræsterne —, at de siger: Nej, det er for galt.

Hvis vi nu f. Eks. gjorde, hvad det ærede Medlem Hr. Bindslev sagde vi skulde, nemlig ruste Danmark saa stærkt, at vi blev farlige at røre ved for vore Naboer, farlige for Tyskland, Frankrig, England og Rusland — dertil maa vi jo have et mægtigt Militærapparat, vi maa have Gaskrigen organiseret og udviklet i en Grad, som vi knap har blot en Begyndelse til, vi maa have Giftgasbomber, et vældigt Arsenal deraf — men hvis vi nu altsaa ofrer 200—300 Mill. Kr. om Aaret, maa det jo blive paa at lave et saadant Militærapparat — som alligevel ikke gør os farlige, men det er nu en Sag for sig —, hvis vi ruinerer os fuldkommen derved, laver mægtige Arsenaler, vi maa jo i Tide ruste os, for vi har jo hverken Jern, Kul eller store kemiske Fabrikker, hvis vi overhovedet skal kunne blive farlige for udenlandske Militærmagter, maa vi mange, mange Aar i Forvejen ruste os dertil ved at samle Raastoffer, ved at faa kemiske Fabrikker i Orden, ved at skaffe os Flyvemaskiner o. s. v. — men hvis vi nu altsaa faar disse mægtige Arsenaler fulde af Gasbomber, som ligger parat til at gøre os farlige overfor vore Naboer, kan saa det ærede Medlem Hr. Bindslev tænke sig, at han som Præst kan gaa hen og indvi disse Gasbomber, denne Giftgas til dens Virkninger i Religionens Navn, i Kristendommens Navn?

Jeg beder det ærede Medlem Hr. Bindslev rigtig tænke denne Tanke til Bunds, og gjorde han det, kunde det være, at han ikke kom til at se saa kritisk og haanligt paa disse 19 Statskirkepræster, der traadte frem forleden.

Statskirken, den officielle Kirke, har jo frygtelige Forsyndelser paa sin Samvittighed i dette Spørgsmaal. Der er jo dog ingen Tvivl om, at hvis Statskirkerne i alle Lande — man maa huske, at Kristendommen var blevet Statsreligion, Staten havde overtaget det hele, havde ansat i Titusindvis af Præster til at forkynde Kristendommen, hele den statslige Moral skulde være og var officielt, angaves officielt for at være gennemtrængt af Kristendom, af Religion, Menneskekærlighed, den kristne Kirke, Statskirken var en Stormagt, maaske den største Magt, en aandelig Stormagt —, hvis